

STS de 21 de febrer de 2012, recurs 769/2011

No es té dret a la prestació d'IT en un cas voluntari de cirurgia estètica (accés al text de la sentència)

Es planteja si es té dret a la prestació d'IT quan es tracta d'una operació de cirurgia mamària per motius estètics i que, en conseqüència, no guarda cap relació amb un accident de treball, malaltia o malformació genètica.

El TS declara que, en aquest cas, es produeix una situació de suspensió del contracte de treball però sense dret a la prestació d'IT, pels motius següents:

- La Seguretat Social ha de garantir tant l'eficàcia i la igualtat en els serveis prestats com la necessària estabilitat del sistema, la qual cosa depèn de diversos factors o circumstàncies. El major o menor abast de l'acció protectora es troba condicionat per la pròpia conformació i evolució del sistema i, per tant, per les possibilitats econòmiques i per les opcions de política legislativa que s'adoptin a cada moment.
- La situació d'infortuni o risc que la Llei decideix protegir definint-la com IT consisteix en una alteració de la salut que, a més de poder precisar una atenció mèdica i farmacèutica que originin un excés de despeses, pot ocasionar també la incapacitat temporal per a treballar. **Però, conforme a l'art. 128.a) LGSS, per al reconeixement del dret a obtenir un subsidi que cobreixi el defecte d'ingressos produït per la baixa temporal en el treball és necessari que l'alteració de la salut sigui deguda a una "malaltia comuna o professional o accident"**.
- La cirurgia mamària per raons merament estètiques i altres intervencions similars, encara que poden generar una suspensió del contracte de treball **no es pot estimar que entrin dins de les contingències que determinen la "situació" d'IT**. Aquestes contingències (malaltia o accident) es refereixen a un risc que, per definició, constitueix un fet futur i incert i que quan s'actualitza produeix un dany que és la situació de necessitat a la qual es refereix l'art. 41 CE, és a dir, una necessitat o conveniència des de la perspectiva del dret a la salut de l'assegurat, però que no es pot configurar per una decisió llibèrrima seva aliena a qualsevol idea de malaltia o accident, fins i tot entesos en un sentit ampli –al marge de les situacions de necessitat que en casos semblants puguin sorgir posteriorment per complicacions o patologies secundàries derivades d'aquell acte inicial de l'assegurat-.
- Si el "estat social", a través de la Seguretat Social, i també els empresaris quant al pagament de la IT que posa al seu càrrec l'art. 131.1 LGSS, estiguessin obligats a finançar projectes purament personals de millora de l'aparença física, que no constitueixen una situació de necessitat per al normal desenvolupament de la persona, **estaríem desbordant la protecció que el nostre legislador estableix per a aquestes situacions, cobrint interessos per descomptat legítims des del punt de vista personal, però que afecten únicament a les persones que adopten aquestes decisions**.
- **No hi ha tampoc connexió amb la prestació d'assistència sanitària - necessària- ja que la intervenció de cirurgia estètica es va practicar al marge dels serveis sanitaris de la Seguretat Social.**

En definitiva, la cirurgia purament estètica, assumida de forma voluntària i que no guarda relació amb un accident, malaltia o malformació congènita, no només es troba exclosa de la sanitat pública, sinó que, en principi, tampoc genera el reconeixement del dret a obtenir un subsidi per IT, per la raó que no se satisfà el requisit constitutiu de derivar-se d'una contingència de malaltia, comuna o professional, o d'accident.

Per tant, al marge de situacions especials que, en cada cas, es poguessin prendre en consideració (complicacions o patologies que apareguin com a efectes secundaris de la pròpia intervenció lliurement assumida, supòsits d'IT originats per una operació estètica d'especial importància en relació amb la professió del treballador afectat, supòsits on fos apreciable un component físic o psíquic que actués com a condicionant de la decisió del beneficiari i que per això pogués excloure la mera voluntarietat de tal decisió...), **en els casos en què la IT obeeix a un simple procés de repòs i de recuperació després d'una intervenció quirúrgica mínimament agressiva, decidida per pura conveniència de la persona afectada, sense la menor referència a un procés patològic a causa de malaltia o accident o a una malformació genètica, no és possible reconèixer el dret al subsidi per IT.**